

Juryrapport

Gehandicaptenzorgprijs 2018

De VGN nam in 2007 het initiatief tot het instellen van de Gehandicaptenzorgprijs. Deze prijs is speciaal opgedragen aan wijlen de heer drs. Ardi Bouter, voormalig lid van de Raad van Bestuur van de 's Heeren Loo Zorggroep, vanwege zijn belangrijke initiërende rol bij de ontwikkeling van het VGN-kennisbeleid. In 2018 reikt de VGN de Gehandicaptenzorgprijs voor de zevende keer uit.

Zorgorganisaties worden in deze ronde uitgenodigd om hun beste technologische innovaties in te zenden. Bij dergelijke producten kan gedacht worden aan een serious game, een e-learning, een digitaal platform, een app etc.

Doel van de Gehandicaptenzorgprijs in zijn algemeenheid is:

- verbetering van de kwaliteit van bestaan van mensen met een verstandelijke, lichamelijke, communicatieve en/of zintuiglijke beperking;
- verbetering van de professionele zorg en ondersteuning aan mensen met een beperking;
- stimuleren van activiteiten binnen of tussen gehandicaptenzorgorganisaties die zich richten op kennisontwikkeling, kennisverspreiding en professionalisering van de medewerkers;
- stimuleren van de ontwikkeling van klinisch bruikbare praktijkproducten die de zorg kunnen verbeteren.

Samenvattend: het doel van de prijs is de praktijk verrijken met klinisch bruikbare praktijkproducten met een gedegen methodische of theoretische onderbouwing.

Samenstelling van de jury

Met het toekennen van de Gehandicaptenzorgprijs 2018 beloont een vakjury (groepen) medewerkers van organisaties in de gehandicaptenzorg voor de ontwikkeling van hun innovatie die leidt tot verbetering van de professionele zorg en ondersteuning aan mensen met een beperking. De beoordeling van de inzendingen is toevertrouwd aan een deskundige vakjury:

- Martin Boekholdt (juryvoorzitter), voorzitter stuurgroep kwaliteitskader gehandicaptenzorg;
- Marieke Braks, directeur Langdurige zorg bij VGZ;
- Marian Jongmans, Hoogleraar Pedagogiek, in het bijzonder in de gehandicaptenzorg bij de Universiteit van Utrecht;
- Pouwel van de Siepkamp, voorzitter van Belangennetwerk KansPlus;
- Liesbeth Sjoukes, arts voor verstandelijk gehandicapten;
- Aly Waninge, lector Participatie en gezondheid van mensen met een verstandelijke en visuele beperking, Hanze Hogeschool Groningen.

Daarnaast zijn de inzendingen in de laatste fase beoordeeld door twee ervaringsdeskundigen die lid zijn van de LFB (landelijke belangenorganisatie van en voor mensen met een verstandelijke beperking): Henriëtte Sandvoort en Danny Verstallen.

De procedure

De selectieprocedure bestond uit de volgende stappen:

1. Toets op inzendingscriteria

Allereerst heeft de jurysecretaris getoetst of aan de inzendingscriteria werd voldaan. Samengevat gaat het erom dat de inzending een afgerond product betreft, dat tussen 29 april 2016 en 30 april 2018 door functionarissen van gehandicaptenzorgorganisaties ontwikkeld is op basis van onderzoek dan wel geëvalueerd is door onderzoek. De inzendingen die niet aan de criteria voldeden, konden niet voor beoordelen in aanmerking komen. De toets op het criterium 'initiatief van en in hoofdzaak ontwikkeld door functionarissen van gehandicaptenzorgorganisaties' bleek echter in deze ronde meer complex dan in de eerdere rondes. De reden hiervan is dat bij technologische innovaties veelal sprake is van een krachtige wisselwerking tussen zorginstellingen en bedrijven, waardoor er in praktijk ook co-creatie plaatsvond.

2. Beoordeling door de jury

Vervolgens heeft elk jurylid van de toegelaten inzendingen alle aanmeldingsformulieren beoordeeld aan de hand van criteria die zich richtten op de volgende aspecten:

- inhoud (relevantie van het onderwerp en relevantie voor de cliëntgroep);

- kwaliteit (in welke mate is het product vernieuwend, is er gebruik gemaakt van goede kennisbronnen en is de doelgroep goed omschreven);
- levert het product een bijdrage aan kennisvermeerdering voor de sector.

3. Selectie voor de shortlist

Tijdens de eerste selectiebijeenkomst lette de jury met name op de relatie tussen onderzoek en product, innovatief karakter en daadwerkelijk profijt voor de cliënt in de praktijk. Bij het criterium 'innovatief' had de jury voorkeur voor het karakter van een totale vernieuwing ('een nieuwe film') boven de aanpassing van een bestaand fenomeen voor de gehandicaptenzorg ('nieuw in dit theater'). Op basis hiervan selecteerde de jury tien praktijkproducten voor de zogenaamde shortlist.

De shortlistkandidaten werden uitgenodigd om op 28 september j.l. een mondelinge presentatie ('pitch') over hun technologische innovatie te verzorgen. De jury beoordeelde de inzending daarna nogmaals, waarbij met name de gebruiksvriendelijkheid en de overdraagbaarheid van de producten veel aandacht kregen. Daarnaast verzorgden de shortlistkandidaten een pitch voor de twee ervaringsdeskundigen van de LFB. Zij beoordeelden vervolgens de innovaties op het belang voor cliënten.

4. Selectie van de genomineerden

Op basis van deze tweede beoordelingsronde selecteerde de jury op het einde van de tweede selectiebijeenkomst drie genomineerden en wees daaruit de prijswinnaar aan.

De oogst

In totaal heeft de VGN 24 inzendingen mogen ontvangen. Van deze 24 inzendingen voldeden er 15 aan de inzendingcriteria.

De jury was net als voorgaande jaren verheugd dat zij een groot aantal inzendingen heeft kunnen laten meedingen naar de prijs. Het waren stuk voor stuk waardevolle inzendingen. De jury zag opnieuw een grote diversiteit aan inzendingen voorbij komen, waaronder sensortechnologie voor incontinentiemateriaal, robots, apps, een datingsite voor mensen met een verstandelijke beperking en inzet van beacons voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking.

De prijs

De winnaar van de gehandicaptenzorgprijs ontvangt een geldbedrag van € 10.000,- en een sculptuur, die in deze editie beschikbaar is gesteld door Triodosbank. De overige genomineerden ontvangen een bedrag van € 2.500,-.

De genomineerden

De drie genomineerde innovaties zijn:

1. De app SignalEREN van Brigitte Blijlevens en Natalie van Hilst van Koraal, waarmee jongeren met een LVB een hulpmiddel in handen hebben om hun emoties te reguleren. Dit bevordert de eigen regie en autonomie van de jongeren. Verder is heel positief dat de app goed te personaliseren is, goede mogelijkheden voor evaluatie en onderzoek bevat en dat de zorgprofessionals de inhoudelijke implementatie voor hun rekening nemen.
2. De KinderGebaren-app van Evelien Dirks van NSDSK, waarmee jonge dove en slechthorende kinderen die nog niet kunnen lezen, gebarentaal kunnen leren. Daarnaast kunnen ook kinderen en volwassenen uit hun omgeving deze app gebruiken. Heel positief is dat dit de communicatie en daarmee het contact tussen doven en slechthorende en horenden bevordert en tot meer integratie/participatie van dove en slechthorende kinderen kan leiden.
3. Digitaal programma voor Psycho-educatie 'Zie je wel' van Yvonne Kruithof van Bartiméus, waarmee leerlingen met een visuele beperking leren een samenhang te zien tussen gedachte, gevoel, gedrag en gebeurtenis. Doordat ze zo beter toegerust worden voor sociale interactie, kunnen ze zich beter staande houden in de ziende maatschappij. Dit effect werd zowel door ouders als door leerkrachten gesignaleerd. Daarnaast is positief dat hiermee een praktijkvraag is beantwoord en dat ook ziende klasgenootjes mee kunnen doen en ervan kunnen leren.

Gemeenschappelijk aan deze drie innovaties is hun gerichtheid op kinderen en jongeren, een leeftijdsgroep waar interventies van groot belang zijn en kunnen bijdragen aan een essentiële en langdurige verbetering van kwaliteit van bestaan. Verder kenmerkt deze innovaties alle drie dat ze voortkomen uit een door professionals gesignaleerd praktijkprobleem en dat ze in co-creatie met de doelgroep zijn ontwikkeld. Dat versterkt hun toepasbaarheid en mogelijkheden voor implementatie.

De winnaar

Het was voor de jury geen gemakkelijke opgave om uit deze drie mooie innovaties te bepalen welke daarvoor bekroond zal worden met de Gehandicaptenzorgprijs 2018. Een belangrijke overweging hierbij was dat dit kennisproduct zowel hoog scoorde bij de vakjury als bij de ervaringsdeskundigen vertegenwoordigd door de LFB.

De keuze is gevallen op de Kindergebaren-app van Evelien Dirks van NSDSK. Dit initiatief startte doordat op een behandelgroep voor dove en slechthorende kinderen van 1 ½ - 4 jaar geconstateerd werd dat er niets beschikbaar was om gebarentaal te leren aan zeer jonge kinderen, die niet konden lezen, en de kinderen in hun omgeving. Het gaat daarbij om een cruciale leeftijdsfase: door kinderen dan al gebarentaal aan te leren stimuleer je hun ontwikkeling op vele andere terreinen.

Een app heeft als voordeel dat deze zowel op de behandelgroep als thuis te gebruiken is. De kinderen leren spelend, in interactie met hun horende omgeving. Er is gebruik gemaakt van inzichten uit onderzoek over taalontwikkeling en de ontwikkeling van de app vond plaats in een co-creatief proces. Daarbij vond een heel goed samenspel plaats tussen de professionals, de app bouwer, die ook vader van een doof kind is én samen met kinderen. Op opnamedagen kwamen de kinderen de gebaren voor de camera doen en merkbaar was dat ze hiervan groeiden. Zoals al op het filmpje te zien was, is de app heel eenvoudig in gebruik. Niet alleen toont hij gebaren, maar hij bevat ook een leuke quiz die het leren stimuleert. De app is gratis beschikbaar en is intussen al 50.000 keer gedownload.

Verder hebben de initiatiefnemers al ideeën voor de doorontwikkeling van de app. Ze willen nieuwe thema's, meer zinnen en een ander spelelement toevoegen. Ook willen ze de app uitbreiden naar een hogere leeftijd en geluid erbij plaatsen. Verder zien ze toepassing voor andere doelgroepen, zoals kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS), kinderen met een verstandelijke beperking en immigrantenkinderen, en in andere settings, namelijk op basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Tenslotte zouden ze graag onderzoek willen doen over hoe kinderen met behulp van de app leren. Met de toekenning van de Gehandicaptenzorgprijs 2018 en het bijbehorende geldbedrag van € 10.000 wil de jury deze ambities graag ondersteunen.

De jury feliciteert nogmaals de winnaar van de Gehandicaptenzorgprijs 2018 en natuurlijk feliciteert zij ook de andere twee genomineerden: Brigitte Blijlevens en Natalie van Hilst van Koraal en Yvonne Kruithof van Bartimeus met hun prijs!